

Ökológiai mezőgazdaság – új szemlélet a Földre

Автор(и): гл. ас. д-р Василина Манева; доц. д-р Дина Атанасова

Дата: 04.05.2014 *Брой:* 5/2014

A modern világban a mezőgazdaságnak több fő típusa létezik. A legelterjedtebb az intenzív típus, amely az ipari vegyi anyagok fokozott bevitelét jelenti a talajba, új technikák, új technológiák fejlesztését stb. A földet úgy tekintik, mint egy eszközt a maximálisan magas hozamok elérésére egy adott mezőgazdasági tevékenységben. Az utóbbi évtizedekben az intenzifikáció negatív következményekhez vezetett. A szintetikus anyagok (peszticidek, ásványi műtrágyák, növekedésszabályozók) túlzott használata miatt környezetünk szennyezése egyre észrevehetőbbé válik. Az életkörülmények romlása mellett ez az egészségügyi problémák és a természet rehabilitációs intézkedéseinek jelentős növekedéséhez vezet. Az utóbbi időben globális szinten egyre inkább felismerik a túlzott vegyszerezés helytelen voltát. Különösen aggasztó, hogy a szennyezés 1/3-a a mezőgazdaságból származik. Ezért az elmúlt években nagy figyelmet

fordítottak az ökológiai gazdálkodásra, és az EU-ban 4,3%-ot foglal el, míg Csehországban, Ausztriában, Észtországban és Lettországban eléri a 15,5%-ot. Albert Howardot (1873–1948) tekintik az alapítójának. Az ökológiai gazdálkodás (biológiai gazdálkodás, természetes gazdálkodás, precíziós gazdálkodás) egy olyan típusú mezőgazdaság, amely kizárja a peszticidek, kémiai műtrágyák, különböző növekedésszabályozók, valamint a génmódosított vetőmagok használatát.

A fő elv az ökológiai rendszerek tanulmányozása és fenntartása, a talaj és a növények egészségének megőrzése. Az ökológiai gazdálkodás maximálisan támaszkodik a hüvelyes növényeket tartalmazó vetésforgókra, a gazdasági növényi maradványok és a zöldtrágya hasznosítására, a biológiai és agrotechnikai növényvédelemre (gyomok, betegségek és ellenségek), a megfelelő talajművelésre és a növények szerves trágyákkal történő táplálására, a talaj természetes termékenységének fenntartására és javítására, a fajok biológiai sokféleségére, valamint a környezet ökológiai egyensúlyára. A következő magasabb lépés a biodinamikus mezőgazdaság. Több mint 80 éve létezik, és szinte a világ összes országában meglehetősen elterjedt. Filozófiaként és elméletként Dr. Rudolf Steiner előadássorozatára alapozva alakult ki, amelyet 1924-ben tartott a Koberwitz-i grófok Kaiserlick mezőgazdasági birtokán, a mai Lengyelországban. Később "A mezőgazdaság jólétének spirituális-tudományos alapjai" címmel jelentek meg. Az előadások és a kurzus során feltett kérdésekre adott válaszok tartalmukban és terjedelmükben kivételesen gazdagok voltak, lefedve a mezőgazdasági munkával kapcsolatos minden szempontot. Ez a kurzus jelölte a biodinamikus mezőgazdasági módszer és ezzel együtt az ökológiai mezőgazdaság születését. A módszer kezdettől fogva magában foglalta egy átfogó ökológia létrehozását, amely később jelentősen fejlődött a háborúk és azok következményeinek kezelése után.

Mindenekelőtt Steiner bírálta az akkori domináns materialista világnézetet. Pontosan annak kibővítésén dolgozott, előadásaiban hatalmas ívet húzva az embereken, állatokon, növényeken, ásványokon át egészen a Kozmoszig, annak nap-, hold- és bolygóritmusaival. Központi eleme az a gondolat, hogy a mezőgazdasági gazdaságot, beleértve mindezeket az elemeket, természetes organizmusnak, mezőgazdasági egyéniségnek tekintsük. Ez egy önálló organizmust képvisel, amelyben folyamatok zajlanak, és amely a világgal éppúgy kapcsolódik, mint bármely más élő organizmus a Földön. Szinte minden szükséges mezőgazdasági termékét meg kell termelnie. Ez magában foglalja a megfelelő állattenyésztést is. Hans Heinze, a biodinamikus mezőgazdaság kutatási körének egyik alapítója így ír erről: "A mezőgazdasági és kertészeti munka egyik központi aspektusa az, hogy a növénytermesztésben minden tevékenységet úgy kapcsoljunk össze, hogy azok hozzájáruljanak a talaj építéséhez, a föld elem fenntartásához és fejlesztéséhez." Azonban magában foglalja a növények fajdiverzitásának gondozását is vetésforgóval, a szélfogók és élő határok fenntartásával, valamint a tájtervezéssel. Jelentős fontosságúak az egyensúlyteremtő folyamatok, beleértve a földigiliszták, méhek és madarak tevékenységét, valamint a gazdasági állatokból származó komposztált biodinamikus trágya alkalmazását. Rudolf Steiner megmutatja, hogyan lehet használni az régi hagyományos mezőgazdaság által ismert összefüggések

mélyreható megértését, mint például a komposztálás, zöldtrágyázás és gyepfenntartás, de más segítségeket is nyújt a konstruktív és szabályozó folyamatok aktiválásához.